

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مددکاری اجتماعی (کار با فرد)

تألیف:

ستر عزت‌اله سام آرام

(استاد، نگاه علامه طباطبائی)

انتشارات
تمدن علمی

سرشناسه	:	سام آرام، عزت‌الله
عنوان و نام پدیدآور	:	مددکاری اجتماعی: کار با فرد/ تألیف عزت‌الله سام آرام.
مشخصات نشر	:	تهران: تمدن علمی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۳۷۲ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۸۳-۳
و٬ عیت فهرست نویسی	:	فبیا
موضوع	:	خدمات اجتماعی -- ایران -- گزارش‌ها
موضوع	:	Social service *Reports -- Iran --
موضوع	:	خدمات اجتماعی
موضوع	:	Social service
رده بندی کنگ	:	HV ۳۸۵/۲/س ۲۷م ۴ ۱۳۹۷
رده بندی دیویر	:	۳۶۱/۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۰۶۵۲۴۳

مددکاری اجتماعی

(کار با فرد)

تألیف: دکتر عزت‌الله سام آرام
(استاد دانشگاه علامه طباطبائی)

چاپ اول: ۱۳۹۷

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۸۳-۳

۵.....	مقدمه
۸.....	مقدمه دوم مؤلف
۱۰.....	مقدمه چاپ چهارم
۱۷.....	تاریخچه مددکاری اجتماعی در جهان و ایران
۲۱.....	تعاریف مددکاری اجتماعی
۲۳.....	اصول و فنون مددکاری فردی
۳۰.....	روش‌های مددکاری اجتماعی
۳۳.....	روش‌های مددکاری فردی با روش مددکاری اجتماعی کار با فرد
۴۴.....	کار ابزارها در مددکاری اجتماعی
۶۰.....	گزارش‌نویسی در مددکاری فردی
۷۱.....	مددکاری در مدارس و شبانه‌روزی
۷۶.....	گزارش شماره یک
۱۰۸.....	گزارش مددکاری فردی شماره دو
۱۲۴.....	گزارش مددکاری فردی شماره سه
۱۳۷.....	گزارش مددکاری فردی شماره چهار
۱۶۹.....	گزارش مددکاری فردی شماره شش
۱۸۴.....	گزارش مددکاری فردی شماره هفت
۱۹۴.....	گزارش مددکاری فردی شماره هشت
۲۱۷.....	گزارش مددکاری فردی شماره ده
۲۳۲.....	گزارش مددکاری فردی شماره یازده
۲۵۲.....	گزارش مددکاری فردی شماره دوازده

۲۷۱.....	گزارش مددکاری شماره سیزده
۲۸۱.....	گزارش مددکاری شماره چهارده
۳۰۶.....	گزارش مددکاری فردی شماره پانزده
۳۱۶.....	گزارش مددکاری فردی شماره شانزده
۳۲۵.....	گزارش مددکاری فردی شماره هفده
۳۳۵.....	گزارش مددکاری فردی شماره هجده
۳۴۵.....	گزارش مددکاری فردی شماره نوزده
۳۵۶.....	گزارش مددکاری فردی شماره بیست
۳۷۱.....	فهرست برش منابع مددکاری اجتماعی

کتابی که تحت عنوان مددکاری فردی به دانشجویان و مددکاران اجتماعی و عامه خدمتگزاران و ایشارگران جامعه عرضه می‌گردد، دارای دو بخش است:

بخش اول به مباحث نظری در مددکاری اجتماعی اختصاص دارد که ابتدا به تعریف روش‌های مددکاری می‌پردازد، و سپس روش مددکاری فردی را تشریح می‌کند.

در بخش دوم که مختص تجربیات عملی است، تعدادی گزارش مددکاری فردی همراه با تحلیل‌های حرفه‌ای ارائه می‌شود که برای آموزش روش مددکاری فردی به دانشجویان و علاقه‌مندان، می‌تواند روش بسیار مؤثری باشد.

آنچه که موجب تشریح این کتاب برای تألیف این کتاب شد، دو علت داشت. علت اول، کمبود منابع فارسی در حرفه مددکاری اجتماعی بود. البته جواب کافی به این کمبود، تنها با همت همه همکاران و اساتید محترم مددکاری اجتماعی میسر می‌شود و این کتاب، ممکن است تنها گوشه‌ای از این کارها را جبران کند؛ دوم، کمبود کتاب‌های مددکاری اجتماعی منطبق با جامعه ایران است. به طور کلی تعداد کتاب‌های مددکاری اجتماعی که به زبان فارسی منتشر شده‌اند، از سه یا چهار مورد بیشتر نیست و مطالب آنها اکثراً یا کاملاً ترجمه مطالب خارجی است؛ لذا نمونه‌های کار عملی که قابل انطباق با جامعه ایران باشد، در آنها کمتر یافت می‌شود و اساتید مددکاری اجتماعی در کلاس‌ها، مجبور می‌شوند هر ساله، نمونه تجربیات دانشجویان قبلی خود را به صورت پللی کپی یا جزوه برای دانشجویان جدید تکثیر و یا به صورت شفاهی سر کلاس‌ها مطرح

نمایند. در این کتاب سعی شده است نمونه‌هایی از گزارش‌های دانشجویان که در مجموع دربرگیرنده بسیاری از مشکلات جامعه ما هستند را، همراه با مددکاری، تحلیل و روش‌های آموزش کارورزی برای استفاده دانشجویان مددکاری اجتماعی اراده شود.

در این کتاب، بیست گزارش آمده است. یکی از آنها به سال ۳۵۰ تعلق دارد، گزارش، نسبتاً طولانی است و به مددکاری و بررسی رضع یک نوجوان بزهکار در کانون اصلاح و تربیت تهران می‌پردازد. بقیه گزارش‌ها به کارورزی‌های سال‌های ۱۳۶۲ تا ۱۳۶۵ مربوط می‌شود که نشان از طریق مددکار اجتماعی مدرسه شروع شده و با مددکاری در خانواده پایان یافته است.

در این گزارش‌ها سعی شده است که نکات مثبت و منفی نحوه کار دانشجویان با روش‌های علمی و حرفه‌ای به تحلیل کشیده شود تا خود، وسیله‌ای باشد برای آموزش سایر دانشجویان و علاقه‌مندان به حرفه مددکاری اجتماعی. بدین منظور تحلیل‌ها سعی کرده‌ایم که روش‌های ایجاد رابطه حرفه‌ای، انجام مصاحبه، استفاده از مشاهده، گوش دادن به مسائل، نقش‌های مختلف مددکار در مددکاری فردی، تشخیص مشکل، برنامه‌ریزی، استفاده از منابع، نحوه ارزیابی خود و مددجو، روش‌های خودشناسی مددکار، درک مددجو، حساسی یا خود را جای مددجو گذاشتن، روش‌های پیگیری و به‌بالاخره روش‌های حرفه‌ای شدن مددکار اجتماعی را مطرح کنیم.

لازم به تذکر است که هریک از گزارش‌هایی که در این کتاب آمده است حداکثر در چهار تا شش صفحه مطرح شده است. به علاوه، بر حفظ اسرار مددجویان و رعایت اصل رازداری حرفه‌ای در مددکاری اجتماعی، اسامی افراد و آدرس‌ها به صورتی که به اصل موضوع لطمه نخورد، تغییر داده شده است. همچنین برای جلوگیری از

طول کلام، قسمت پایانی گزارش‌ها به صورت نتیجه‌نهایی و از زبان مؤلف آمده که خلاصه‌ای است از نتایجی که مددجو بعد از مدت‌ها تلاش و با کمک مددکار اجتماعی کسب کرده است.

در اینجا باید یادآور شوم که کلیه گزارش‌ها مربوط به دانشجویانی است که درس مددکاری اجتماعی را در دانشکده خدمات اجتماعی و دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی در کلاس اینجانب گذرانده‌اند از تمامی آنها به خاطر همکاری‌شان تشکر می‌کنم.

ضمناً از مسئولان مجله رشد معلم که از سال ۱۳۶۲ تاکنون، نمونه‌های مددکاری در آزمون‌های دانشگاه‌ها را که توسط اینجانب تهیه و تنظیم شده است، منتشر نموده‌اند نیز تشکر می‌کنم.

از انتشارات رشد نیز که این خدمت فرهنگی را پذیرفت و برای چاپ این کتاب اقدام نمود تشکر می‌کنم.

از سروران، اساتید و مددکاران اجتماعی که این کتاب را مطالعه می‌نمایند، تقاضا دارم بر اینجانب منت گذارند و خطاها را یادآور شوند تا در چاپ‌های بعدی آنها را تصحیح نمایم.